

Ne uhodite jedni druge (Medina)

Hatib: dr. Abdulbari ibn Avad es-Subejti

10. rebiul-evvel 1441. po Hidžri / 8. novembar 2019.

Hvala Allahu. Svjedočim da nema boga osim Allaha, i da je naš prvak Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Allahov poslanik, neka su na njega Allahova milost, blagoslov i mir, i na njegovu porodicu i sve oni koji vole Allaha.

Oporučujem sebi i vama bogobožnost. Uzvišeni kaže: "Reci: 'Ako Allaha volite, mene slijedite, i vas će Allah voljeti i grijehе vam oprostiti!' A Allah prašta i samilostan je." (Ali Imran, 31)

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Dovoljno je čovjeku zla da prezire svoga brata muslimana. Muslimanu su zabranjeni krv, imetak i čast drugog muslimana."

Musliman je biće koje ima svoje dostojanstvo i vrijednost, i Božije stvorenje čiju je poziciju i privatnost šerijat zaštitio od bilo čijeg narušavanja i uznemiravanja. Uzvišeni kaže: "O vjernici, ne zapitkujte o onome što će vam pričiniti neprijatnosti ako vam se objasni." (El-Maida, 101)

Šerijatski tekstovi naglašavaju važnost zatvaranja svih prilaza koji vode narušavanju privatnosti muslimana. Uzvišeni kaže: "I ne uhodite jedni druge" (El-Hudžurat, 12), tj. ne iznosite u javnost ono što je Allah sakrio, istražujući mahane drugih ljudi, prateći njihove sramote i razotkrivajući skriveno.

Svaki musliman ima svoju nepovredivost u pogledu svoje ličnosti, privatnosti, ugleda, imetka i interesa. Ovaj uzvišeni princip udaljava muslimana od svakog neprimjerenog postupka, a prije svega zadiranja u privatnost drugih ljudi, što omogućuje svakom pojedincu da živi dostojanstven život, bez straha za svoj život, kuću, tajne i sramote.

Nama pripada samo ono što ljudi javno pokazuju, a nemamo pravo istraživati bilo čiji privatni život. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Meni nije naređeno da kopam po ljudskim srcima i istražujem njihove nutrine.”

Uhođenje znači da čovjek prati i istražuje drugog čovjeka s ciljem otkrivanja i obznanjivanja njegovih nedostataka i mahana, u najširem smislu te riječi, u svim oblicima i svim sredstvima. To nanosi ogromnu štetu pojedincima i zajednici u globalu. Koliko je samo nevolja uzrokovalo, veza prekinulo, neprijateljstava i mržnje posijalo, domova uništilo i porodica rasturilo. Uzvišeni kaže: “A oni koji vjernike i vjernice vrijeđaju, a oni to ne zaslužuju, tovari na sebe klevetu i pravi grijeh.” (El-Ahzab, 58)

Kada bolje analiziramo riječi Uzvišenog: “... i ne uhodite jedni druge” (El-Hudžurat, 12), doći ćemo do zaključka da su one općenite i da obuhvataju sve aspekte života. Ovim riječima Allah se obraća i ocu i majci i upozorava ih da se ne “uhvate” u stupicu uhođenja i narušavanja privatnosti onih koje odgajaju, bez njihove dozvole.

Proces odgoja, izgradnje i ispunjenja emaneta i odgovornosti traži od odgajatelja da zaštiti dostojanstvo i integritet odgajanika, da se čuva propitivanja i istraživanja onoga što mu nije dozvoljeno propitivati i istraživati i da ne narušava njegovu privatnost.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, zabranio je da čovjek, bez najave, dolazi noću svojoj kući, kako bi uhodio svoje ukućane ili ih “uhvatio” u neprimjerenj situaciji. Rekao je: “Ako budeš pratio mahane ljudi, upropastit ćeš ih.” Uhođenje supružnika, u bračnom domu, bez valjanog razloga, kroz provjeravanje razgovora i poruka, neprihvatljivo je ponašanje koje uništava povjerenje, poljuljava temelje sreće i ubacuje sjeme sumnje i razdora među supružnicima. Kako bi zaštitio privatnost u porodičnom životu, islam je u srcima svojih sljedbenika i sljedbenica uzdigao važnost traženja dozvole prilikom ulaska u sobe članova porodice.

Ono što se sa sigurnošću može reći jeste da riječi: “... i ne uhodite jedni druge”, svojim značenjem obuhvataju vlasnike i administratore internetskih portala i društvenih mreža, u smislu obaveze zaštite privatnosti korisnika i njenog

nenarušavanja, jer nepoštivanje ovog principa može dovesti do dalekosežnih posljedica i neugodnosti. Društvene mreže mogu biti pogodno tlo za promociju i širenje nemoralna, ekstremizma i korupcije. Također, loše mišljenje o drugim muslimanima može navesti čovjeka na uhođenje i špijuniranje. Loše mišljenje, u konačnici, može dovesti do toga da osoba govori ono u što nije sigurna, i radi ono što joj nikako ne priliči. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Čuvajte se sumnji i pretpostavki, jer su sumnje najlažljiviji govor, i ne uhodite jedni druge."

Ono što čovjeka navodi na uhođenje jeste pretjerana zainteresovanost za tuđi privatni život, i zalazak u njegove najintimnije detalje. Uzvišeni kaže: "Ne povodi se za onim što ne znaš! I sluh, i vid, i razum, za sve to će se, zaista, odgovarati." (El-Isra, 36)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Od ljepote čovjekovog islama je da ostavi ono što ga se ne tiče." Bolest uhođenja širi se među ljudima ograničenog shvatanja i pogrešnih principa, kojima širenje neprovjerenih informacija služi za sramoćenje i omalovažavanje drugih ljudi.

Obaveza je razumom obdarenog čovjeka da se suzdrži od uhođenja drugih ljudi i istraživanja njihovih mahana, i da se okrene sebi i svojim mahanama, jer onaj ko se pozabavi svojim mahanama i ostavi mahane drugih ljudi, odmorit će svoje tijelo i sačuvat će svoje srce. S druge strane, ko zbog zauzetosti tuđim mahanama zapostavi vlastite, zaslijepit će svoje srce, iscrpiti svoje tijelo i neće uspjeti u popravljanju vlastitih mahana.

Musliman će zaštititi svoj iman od ove devijacije slijeđenjem obrasca koji je zacrtao Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, svojim riječima: "Allah prezire tri stvari kod vas: rekla-kazala, rasipanje imetka i mnoštvo zapitkivanja", i riječima: "O skupino onih koji su povjerovali jezicima, a u čija srca još nije ušao pravi iman, nemojte ogovarati muslimane, i nemojte istraživati njihove mahane, jer onaj ko bude istraživao mahane drugih muslimana, Allah će pratiti njegove mahane, a čije mahane Allah bude pratio, osramotit će ga, makar se krio u svojoj kući."

Najbolji lijek za iskorjenjivanje bolesti uhođenja i istraživanja mahana i grešaka drugih ljudi jeste ispunjavanje obaveze prema braći muslimanima u pogledu njihovog savjetovanja, popravljanja i neiznošenja njihovih sramota u javnosti. Kada se musliman, u svom ponašanju, uzdigne na stepen suzdržavanja od praćenja i istraživanja tuđih nedostataka, i ode korak dalje pa sakrije njegove mahane, Allah će ga nagraditi većim dobrom od toga, kao što kaže Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: "Ko sakrije sramotu muslimana, Allah će sakriti njegovu sramotu na dunjaluku i na ahiretu." I rekao je: "Ko oprostí grešku, Allah će oprostí njemu na Sudnjem danu."

Musliman bi trebao biti svjestan da posebnost i odlikovanost koju mu je dao islam zahtijeva od njega potpunu odgovornost i da ne čini ništa, posebno u osami, što bi moglo narušiti ili oskrnaviti tu posebnost. Allah dobro zna ono što on činimo u tajnosti i što krijemo i u javnosti iznosimo. Njemu ništa nije skriveno. On poznaje tajne koje kriju ljudska prsa. Sevban, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Poznajem ljude koji će na Sudnji dan doći sa djelima poput bijelih brda Tihame, pa će ih Allah pretvoriti u prah i pepeo." Sevban, radijallahu anhu, tada reče: "Allahov Poslaniče, opiši nam ih, kako ne bismo bili poput njih, a da to i ne znamo." "Oni su vaša braća, klanjaju jedan dio noći kao što i vi klanjate, ali to su ljudi koji, kada se osame, prekoračuju Božije zabrane."

O vjernici, donosite salavate na poslanika Pravog puta, to vam je naredba od vašeg Gospodara u Njegovoj Knjizi: "Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom.

Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

